

MANDARINKA *Aix galericulata* NA RIJECI DRAVI U OSIJEKU*Mandarin Duck *Aix galericulata* on the Drava River in Osijek***IVANČICA JURČEVIĆ***Zavod za biologiju, Pedagoški fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku,
L. Jägera 9, 31000 Osijek; e-mail: ijurcevi@pedos.hr*

Tijekom zimskog prebrojavanja močvarica, 21.01.2003. godine, na rijeci Dravi u Donjem gradu u Osijeku (UTM: CR2/24), u jatu sa 49 divljih pataka *Anas platyrhynchos*, osam glavatih pataka *Aythya ferina* te 53 liske *Fulica atra*, primijetila sam i dva mužjaka mandarinke *Aix galericulata*.

Dan je bio tipičan zimski – vrlo hladan, maglovit, bez vjetra te s puno snijega na tlu. Zaokupljena hranjenjem 20 crvenokljunih labudova *Cygnus olor* u prvi mah nisam ni primijetila mandarinke među ostalim patkama i liskama koje su se odmarale u niskoj vegetaciji na obali Drave. Nakon što sam se odmaknula nekoliko koraka od obale i umirila, patke i liske ušle su u vodu i zaplivala. Tek tada sam među njima ugledala i dvije mandarinke, što me prilično iznenadilo.

Naime, mandarinka potječe s Dalekog Istoka, gdje je rasprostranjena u Japanu, Kini, Koreji i bivšem SSSR-u (DEL HOYO i sur. 1992). U prvoj polovici 18. stoljeća introducirana je u Veliku Britaniju. Današnja populacija koja se gnijezdi u divljini u Velikoj Britaniji, kao i nekim dijelovima kontinentalne Europe, potječe od ptica koje su pobjegle iz zatočeništva, ali i namjerno puštene u prirodu tijekom 20. st. (HAGEMER i BLAIR 1997).

O pojavljivanju mandarinke na području Hrvatske KRALJ (1997) navodi tri podatka iz davne 1903. godine (Split – 18.12.1903.; Solinsko blato – bez datuma; Trilj – 18.12.1903.), te četvrti, i ujedno posljednji nalaz, na žalost bez datuma, potječe iz 1963. godine kada je V. Pfeifer zabilježio jedan primjerak na Crnoj Mlaci. Prema KRALJ (1997) ove su ptice najvjerojatnije pobjegle iz zatočeništva.

Nalaz iz Crne Mlake bio je zadnji i jedini u razdoblju od 1950. godine (KRALJ i RADOVIĆ 2003), pa sve do 15.01.1997. kada je u okviru zimskog prebrojavanja močvarica jedna mandarinka zabilježena kod mjesta Borut (UTM: VL2/21) u općini Pazin u Istri (Jozsef MIKUSKA, usmeno priopćenje). Tijekom mjeseca siječnja 2002. godine na rijeci Dravi u Donjem gradu u Osijeku mandarinke su promatrane nekoliko puta, i to 05.01.2002. četiri jedinke (tri mužjaka i jedna ženka), dan kasnije – 06.01.2002. tri jedinke (tri mužjaka), a 20.01.2002. ponovno četiri jedinke ove vrste (Tibor MIKUSKA, usmeno priopćenje). Riječ je najvjerojatnije o istim pticama koje su se tijekom mjeseca siječnja zadržavale u istom području. Zanimljivo je da je sada, godinu dana kasnije, ova rijetka vrsta uočena na gotovo istom lokalitetu, tek nekoliko stotina metara nizvodnije nego zimu ranije.

LITERATURA

- DEL HOYO, J., ELLIOTT, A., SARGATAL, J. (eds.), (1992): Handbook of the Birds of the World. Vol. 1. Ostrich to Ducks. Lynx Edicions, Barcelona.
- HAGEMEIJER, W.J.M., BLAIR, M.J. (eds.), (1997): The EBCC Atlas of European Breeding Birds: Their Distribution and Abundance. T & AD Poyser, London.
- KRALJ, J. (1997): Ornitofauna Hrvatske tijekom posljednjih dvjesto godina. Larus 46: 1–112.
- KRALJ, J., RADOVIĆ, D. (2002): Rijetke vrste u Hrvatskoj – I. izvještaj Hrvatske komisije za rijetke vrste. Larus 48: 73–83.

SUMMARY

Two specimens of Mandarin Duck *Aix galericulata*, which is rare species in Croatia, were observed on the Drava River in Osijek on 21st January 2003. Birds had probably escaped from confinement.